

Järjestyssäännöt

Puuppolan koulu

Vuodet: 2026 - 2027

Sisällysluettelo

1. Kotitehtävät ja työvälineet

- 1.1. Koulun toimintaohje
- 1.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

2. Myöhästyminen

- 2.1. Koulun toimintaohje
- 2.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

3. Vilppi ja lunttaaminen

- 3.1. Koulun toimintaohje
- 3.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

4. Luvattomat poissaolot

- 4.1. Koulun toimintaohje
- 4.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

5. Puhelimet ja muut mobiililaitteet

- 5.1. Koulun toimintaohje
- 5.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

6. Energiajuomat, virvoitusjuomat, makeiset ja muut vastaavat tuotteet

- 6.1. Koulun toimintaohje
- 6.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

7. Luvaton oleskelu ja liikkuminen koulun alueen ulkopuolella

- 7.1. Koulun alueen kartta
- 7.2. Koulun toimintaohje
- 7.3. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

8. Epäasiallinen käyttäytyminen

- 8.1. Koulun toimintaohje
- 8.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

9. Koulun tai toisen oppilaan omaisuuden vahingoittaminen tai sotkeminen

- 9.1. Koulun toimintaohje

9.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

10. Päähteet

10.1. Koulun toimintaohje

10.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

11. Vaaralliset esineet ja aineet

11.1. Koulun toimintaohje

11.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

12. Väkivalta ja kiusaaminen

12.1. Koulun toimintaohje

12.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

13. Menettelytavat

13.1. Kasvatuskeskustelujen käytännön järjestelyt

13.2. Siivousvelvoitteen käytännön järjestelyt

13.3. Jälki-istuntojen käytännön järjestelyt

13.4. Turvaamistoimenpiteiden käytännön järjestelyt

1. Kotitehtävät ja työvälineet

Oppilaalla tulee olla oppitunnilla tarvittavat työvälineet mukanaan ja annetut tehtävät tehtyinä.

1.1. Koulun toimintaohje

Koulun toimintaohje:

- Koulu antaa oppilaan käyttöön maksutta opetuksessa tarvittavat oppikirjat, muun oppimateriaalin, työvälineet ja työaineet. Välineitä ja materiaaleja annettaessa opettaja kertoo, mitkä niistä jäävät oppilaalle omiksi ja mitkä annetaan lainaksi ja palautetaan koululle. Oppilaan tulee huolehtia käyttöönsä annetuista oppimateriaaleista ja työvälineistä sekä säilyttää, kuljettaa ja palauttaa ne opettajan antamien ohjeiden mukaisesti.
- Opettaja ilmoittaa kotitehtävät oppitunnilla ja ohjeistaa, mistä ne voi tarvittaessa tarkistaa. Oppilas merkitsee annetut kotitehtävät opettajan ohjeen mukaan ja tekee ne määräajassa.
- Lyhyen sairauspoissaolon aikana oppilas tekee tehtäviä vointinsa ja opettajan antamien ohjeiden mukaisesti. Koulu antaa tarvittaessa oppilaalle ohjausta, oppimateriaalia ja oppimisen tukea. Ennalta myönnetyn poissaolon ajaksi oppilas selvittää opettajan ohjeiden mukaan koulussa käsiteltävät asiat ja annetut tehtävät sekä huolehtii niiden tekemisestä yhteistyössä huoltajan kanssa.
- Opettaja kirjaa Wilmaan tilanteet, jossa oppilaalta puuttuu oppitunnilla tarvittava työväline tai oppimateriaali taikka annettu kotitehtävä on tekemättä. Ennen kasvatuksellisen tai kurinpidollisen toimen määräämistä opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää laiminlyönnin syyn. Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan ja arvioi oppilaan tuen tarpeen.

Suosituks:

Huoltajia kannustetaan tukemaan oppilasta kotitehtävien tekemisessä sekä koulutarvikkeista ja työvälineistä huolehtimisessa.

1.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

Kotitehtävät ja työvälineet

- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä kotitehtävien tekemättä jättäminen tai työvälineiden unohtaminen johtuu.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Oppilasta pyydetään tekemään tekemättä jääneet kotitehtävät ja muistutetaan, että jatkossa tehtävät tulee tehdä aikataulussa ja työvälineet tuoda kouluun.
- Jos oppilaalla on toistuvasti kotitehtävät tekemättä, opettaja tai rehtori voivat määrätä oppilaan tekemään kotitehtävät koulupäivän jälkeen.
- Jos oppilas jättää kotitehtävät tekemättä tai työvälineet kotiin yhden (1) jakson aikana 5 kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.
- Jos oppilas jättää kotitehtävät tekemättä tai työvälineet kotiin yhden (1) jakson aikana 10 kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

2. Myöhästyminen

Oppilaan tulee saapua oppitunnille täsmällisesti.

2.1. Koulun toimintaohje

- Oppilaan tulee saapua kouluun ja oppitunneille täsmällisesti lukujärjestyksen mukaisesti.
- Välituntikellon soidessa oppilas lopettaa välituntipelin tai muun välituntitoiminnan, palauttaa käyttämänsä välineet niille osoitettuun paikkaan ja siirtyy viivyttelämättä opetustilaan.
- Oppilas on myöhässä, jos hän ei ole lukujärjestykseen merkittynä oppitunnin alkamisajankohtana opetustilassa tai muussa opettajan ennalta ilmoittamassa kokoontumispaikassa.
- Myöhässä saapuessaan oppilas menee viivyttelämättä oikeaan opetustilaan. Jos opetustilan ovi on suljettu, oppilas ilmoittaa saapumisestaan sovitulla tavalla ja odottaa rauhallisesti, että opettaja ohjaa hänet sisään. Oppilas liittyy opetukseen mahdollisimman vähän muita häiriten. Myöhästyminen ei estä oppilasta osallistumasta koko jäljellä olevaan oppituntiin.
- Opettaja kirjaa oppilaan myöhästymisen Wilmaan ja selvittää myöhästymisen syyn oppilaan kanssa sopivana ajankohtana. Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. Jos myöhästyminen johtuu koulukuljetuksen viivästymisestä, koulun järjestämästä toiminnasta tai muusta oppilaasta riippumattomasta hyväksyttävästä syystä, syy kirjataan erikseen eikä myöhästymistä käsitellä oppilaan laiminlyöntinä. Koulukuljetusten viivästymisiä seuraa lisäksi koulun kuljetusvastaava.
- Toistuviin myöhästymisiin puututaan Jyväskylän kaupungin poissaolomallin sekä kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman mukaisesti.

2.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

Myöhästyminen

- Oppilasta ohjataan tulemaan kouluun ajoissa ja noudattamaan lukujärjестystä.
- Kouluilla on toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi (poissaolomalli). Koululäsnäolohaasteisiin puututaan tämän toimintamallin mukaisesti.
- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä myöhästyminen johtuu.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Jos oppilas myöhästyy yhden (1) jakson aikana 5 kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.
- Jos oppilas myöhästyy yhden (1) jakson aikana 10 kertaa, oppilaalle määrätään jälki istunto.
- Toistuvissa laiminlyönteissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

3. Vilppi ja lunttaaminen

Oppilaan tulee toimia rehellisesti ja tehdä kokeet, tehtävät ja muut koulutyöt omalla osaamisellaan käyttämättä luvattomia apuvälineitä.

3.1. Koulun toimintaohje

- Oppilaan tulee toimia rehellisesti ja tehdä kokeet, tehtävät ja muut koulutyöt omalla osaamisellaan käyttämättä luvattomia apuvälineitä.
- Koulussa ehkäistään vilppiä selkeillä tehtävänannoilla, ennakkoivalla ohjauksella ja avoimella keskustelulla. Opettaja kertoo ennen työskentelyä, mitä apuvälineitä tehtävässä saa käyttää ja miten niiden käyttö tulee osoittaa.
- Digitaalisia välineitä ja tekoälyä saa käyttää vain opetuksen järjestäjän hyväksymissä palveluissa sekä silloin ja sillä tavalla kuin opettaja on tehtävän yhteydessä etukäteen ohjeistanut. Oppilaan tulee huolehtia siitä, että työn lopputulos osoittaa hänen omaa osaamistaan, ja kertoa tekoälyn tai muun digitaalisen apuvälineen käytöstä opettajan antaman ohjeen mukaisesti. Ilman opettajan lupaa käytetty tekoäly tai muu apuväline on luvaton apuväline.
- Jos oppilaan epäillään käyttäneen luvattonta apuvälinettä tai menetelleen muuten vilpillisesti, opettaja selvittää tapahtuneen keskustelemalla oppilaan kanssa ja kuulemalla hänen näkemyksensä. Todettuun vilppiin puututaan Jyväskylän kaupungin kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman mukaisesti.

3.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

Vilppi ja luntaaminen

- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää epäiltyä luntaamista tai muuta vilppiä.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Jos oppilas luntaa tai tekee muuta vilppiä koulutyössä, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu. Kyseisen kokeen tai muun tuotoksen suoritus hylätään osana arviointia.
- Toistuvasta vilpistä oppilaalle määrätään jälki-istunto.
- Mikäli aiemmat seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

4. Luvattomat poissaolot

Oppilaan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta.

4.1. Koulun toimintaohje

- Oppilaan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta.
- Koululla noudatetaan Jyväskylän kaupungin poissaolomallia poissaolojen ehkäisemisessä, suunnitelmallisessa seurannassa, niiden taustasyiden selvittämisessä sekä koululäsnäolon tukemisessa. Luvattomasta poissaolosta ilmoitetaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Luvattomiin poissaoloihin liittyvissä kasvatuksellisissa ja kurinpidollisissa toimissa noudatetaan kaupungin kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman kohtaa 7.4.

Kodin ja koulun yhteistyö – suositus:

Huoltajia pyydetään ilmoittamaan oppilaan poissaolosta ja sen syystä mahdollisimman pian sekä antamaan poissaolosta totuudenmukaiset tiedot Wilmassa. Koulu käsittelee ja luokittelee poissaolomerkinnän huoltajan antaman selvityksen ja muun käytettävissä olevan tiedon perusteella.

4.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

Luvattomat poissaolot

- Kouluilla on toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi (poissaolomalli). Koululäsnäolohaasteisiin puututaan tämän toimintamallin mukaisesti.
- Jos oppilaalla on yhden jakson ajalta viitenä päivänä luvattomia poissaoloja, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.
- Jos oppilaalla on yhden jakson ajalta kymmenenä päivänä luvattomia poissaoloja, oppilaalle määrätään jälki-istunto.
- Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

5. Puhelimet ja muut mobiililaitteet

Mobiililaitteiden käyttö on koulupäivän aikana kielletty. Laitteet on säilytettävä repussa tai muussa säilytyspaikassa siten, etteivät ne ole

näkyvillä ja ovat häiriöttömässä tilassa koko koulupäivän ajan.

Mobiililaitetta voi käyttää oppitunnin aikana

- *opettajan luvalla oppimistarkoitukseen,*
- *rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon,*
- *tai perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.*

Koulukohtaisissa toimintaohjeissa tarkennetaan esimerkiksi mobiililaitteiden säilyttämistä koulupäivän aikana sekä huomioidaan oppilaiden mahdollisuus tarvittaessa hyödyntää välipalamyyntiin tarkoitettua mobiilisovellusta.

5.1. Koulun toimintaohje

- Mobiililaitteiden käyttö on lähtökohtaisesti koulupäivän aikana kielletty.
- Omat mobiililaitteet koulussa ovat aina käyttäjän itsensä omalla vastuulla ja oppilas vastaa itse mobiililaitteen asianmukaisesta säilyttämisestä.
- Mobiililaitteet säilytetään koulupäivän aikana oppilaan repussa siten, etteivät ne ole näkyvillä ja ettei niistä kuulu ääntä tai värinää.
- Oppilas saa käyttää mobiililaitetta ruokalassa välipalan maksamiseen välipalamyyntiin tarkoitetulla mobiilisovelluksella. Laite laitetaan maksamisen jälkeen heti kun mahdollista takaisin säilytyspaikkaan.
- Hätätilanteessa oppilas saa ilman erillistä lupaa ottaa yhteyttä viranomaiseen.

Mobiililaitetta saa käyttää oppitunnilla:

- opettajan luvalla oppimistarkoitukseen
- rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon
- perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.

Toistuvien väärinkäytöksiin puututaan Jyväskylän kaupungin kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman mukaisesti.

5.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

Puhelimet ja muut mobiililaitteet

- Jos oppilas oppitunnilla tai järjestyssääntöjen vastaisesti välitunnilla pitää luvatta esillä tai käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta, laite otetaan haltuun loppukoulupäivän ajaksi.
- Oppilas, joka kieltäytyy luovuttamasta puhelinta tai muuta mobiililaitetta opettajalle, voidaan määrätä poistumaan tilasta ja viimesijaisena keinona poistaa oppilas tilasta, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö oppilaan poistamiseksi on viimesijainen keino.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilas järjestyssääntöjen vastaisesti säilyttää tai käyttää luvatta puhelinta tai muuta mobiililaitetta koulupäivän aikana yhden (1) jakson aikana 5 kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto.
- Toistuvissa laiminlyönteissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

6. Energiajuomat, virvoitusjuomat, makeiset ja muut vastaavat tuotteet

Energiajuomien käyttäminen koulussa on kielletty. Virvoitusjuomien, makeisten sekä muiden vastaavien tuotteiden (esimerkiksi suklaa, sipsit ja keksit) käyttö koulupäivän aikana on sallittua vain henkilökunnan luvalla.

6.1. Koulun toimintaohje

- Energiajuomien käyttäminen koulussa on kielletty.
- Virvoitusjuomien, makeisten sekä muiden vastaavien tuotteiden käyttäminen koulupäivän aikana on sallittua vain henkilökunnan luvalla.
- Koulussamme lupa annetaan pääsääntöisesti etukäteen sovittuihin erityistilanteisiin, kuten juhliin, läksiäisiin tai palkintotunnille. Henkilökunta voi antaa luvan myös muussa perustellussa tilanteessa esim. ksylitoli-pastillit

Virvoitusjuomien, makeisten sekä muiden vastaavien tuotteiden toistuviin väärinkäytöksiin puututaan Jyväskylän kaupungin kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman mukaisesti.

6.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

Energiajuomat, virvoitusjuomat, makeiset ja muut vastaavat tuotteet

- Jos oppilas käyttää energiajuomia, ne kerätään pois loppukoulupäivän ajaksi.
- Jos oppilas käyttää järjestyssääntöjen vastaisesti oppitunnilla virvoitusjuomia, makeisia tai muita vastaavia tuotteita, opettaja pyytää ensisijaisesti oppilasta laittamaan ne pois. Jos oppilas ei tottele, opettaja pyytää oppilasta antamaan ne opettajalle.
- Mikäli oppilas kieltäytyy luovuttamasta näitä tuotteita, oppilas voidaan määrätä poistumaan tilasta ja viimesijaisena keinona poistaa oppilas tilasta, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö oppilaan poistamiseksi on viimesijainen keino.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilas käyttää yhden (1) jakson aikana 5 kertaa järjestyssääntöjen vastaisesti energiajuomia, virvoitusjuomia, makeisia tai muita vastaavia tuotteita, oppilaalle määrätään kasvatustalkut.
- Jos oppilas käyttää yhden (1) jakson aikana 10 kertaa järjestyssääntöjen vastaisesti energiajuomia, virvoitusjuomia, makeisia tai muita vastaavia tuotteita, oppilaalle määrätään jälki-istunto.
- Toistuvissa laiminlyönteissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

7. Luvaton oleskelu ja liikkuminen koulualueen ulkopuolella

Oppilaan tulee pysyä koulualueella koulupäivän ajan. Koulualueena pidetään koulurakennuksia ja piha-alueita sekä muita tiloja ja paikkoja, joissa opetusta annetaan.

7.1. Koulualueen kartta

7.2. Koulun toimintaohje

- Oppilaan tulee pysyä koulualueella koulupäivän ajan. Koulualueena pidetään koulurakennuksia ja piha-alueita sekä muita tiloja ja paikkoja, joissa opetusta annetaan. Koulualue ja välituntialueet on merkitty toimintaohjeen liitteenä olevaan karttaan.
- Koulualueelta saa poistua koulupäivän aikana vain koulun järjestämän toiminnan yhteydessä tai opettajan tai rehtorin nimenomaisella luvalla perustellusta syystä.
- Välitunnin alkaessa oppilas siirtyy viipymättä karttaan merkitylle välituntialueelle ja välitunnin päättyessä sovitulle sisääntulopaikalle. Oppilas noudattaa välituntia valvovan aikuisen ohjeita. Sisätiloihin saa jäädä välitunniksi vain opettajan luvalla tai koulun järjestämässä ohjatussa välituntitoiminnassa.
- Polkupyörät ja potkulaudat jätetään koulupäivän ajaksi merkityille pyöräparkkialueille. Pelastustielle, poistumisteille, sisäänkäyntien eteen tai kulkuväylille ei saa jättää tavaroita tai kulkuvälineitä.
- Pysäköinti-, saattoliikenne- ja huoltoalueilla ei oleskella koulupäivän aikana ilman henkilökunnan lupaa tai opetukseen liittyvää syytä.
- Liikuntasaliin, liikuntavälinevarastoon ja pukuhuoneisiin saa mennä vain opettajan luvalla.

Kuljetusoppilaiden koulukohtaiset toimintaohjeet

- Kuljetusoppilaat odottavat taksia tai bussia pääsääntöisesti ulkona.
- **Taksioppilaat** odottavat kirjastoauto-oven noppakiveyksellä heille ilmoitettuun nouto-aikaan asti.
- **Bussioppilaat** odottavat koulun sisäpihalla klo 13.15–13.30 välituntikellon soittoon saakka.
- Klo 13.30 kellon soidessa bussioppilaat siirtyvät henkilökunnan ohjeiden mukaisesti suoraan bussipysäkille.
- **Maanantaisin klo 13.15–13.30** bussioppilaat odottavat sisällä kanslian vieressä olevan kirjastopöydän ääressä.
- Odotuspaikalla pysytään rauhallisesti. Juokseminen, ryntäily ja toisten tai liikenteen turvallisuutta vaarantava toiminta on kielletty.
- Sään, liikenteen tai muun turvallisuuteen vaikuttavan tilanteen vuoksi henkilökunta voi osoittaa tilapäisen muun odotuspaikan tai siirtymisreitit.

Koulumatkojen turvallisuus- ja käyttäytymissuositukset

Seuraavat ohjeet ovat koulumatkaa ja ajoneuvossa matkustamista koskevia **suosituksia ja kuljetuksen yhteisiä pelisääntöjä**:

- Odota kuljetusta sovitus- ja turvallisessa paikassa.
- Pysy riittävän etäällä ajoradasta ja tarkkaile liikennettä.
- Nouse ajoneuvoon ja poistu siitä rauhallisesti ja ryntäilemättä.
- Huomioi muut matkustajat ja käytäytyä ystävällisesti.
- Noudata kuljettajan antamia turvallisuusohjeita.
- Anna kuljettajalle ajorauha ja muille matkustajille matkustusrauha.

Näiden suositusten vastaisesta toiminnasta ei yksinään määrätä koulun kasvatusta tai kurinpitotoimia. Koulumatkalla ilmenneitä turvallisuus-, häirintä- tai kiusaamistilanteita selvitetään yhteistyössä oppilaan, huoltajan, kuljettajan, kuljetuksen järjestäjän ja tarvittaessa muiden viranomaisten kanssa.

7.3. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

Luvaton oleskelu ja liikkuminen koulualueen ulkopuolella

- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa tapahtuneesta.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Jos oppilas yhden (1) jakson aikana poistuu järjestyssääntöjen vastaisesti koulun alueelta, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.
- Jos oppilas yhden (1) jakson aikana toistuvasti poistuu järjestyssääntöjen vastaisesti koulun alueelta, oppilaalle määrätään jälki-istunto.
- Mikäli aiemmat seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

8. Epäasiallinen käyttäytyminen

Oppilaan tulee ottaa toiset huomioon, käyttää asiallista kieltä ja noudattaa hyviä tapoja sekä antaa muille opiskelu- ja työskentelyrauha.

8.1. Koulun toimintaohje

- Kohtele muita kunnioittavasti. Käytä asiallista ja tilanteeseen sopivaa kieltä sekä anna muille opiskelu-, työskentely- ja ruokarauha. Nimittely, uhkailu sekä syrjivä, halventava tai ihmisarvoa loukkaava puhe on kielletty.
- Pukeudu siten, että voit osallistua opetukseen turvallisesti. Noudata opettajan antamia turvallisuuteen ja hygieniaan perustuvia pukeutumisohjeita.

Koulukohtaiset suositukset:

- Varaudu koulupäivään sään mukaisella vaatetuksella.
- Kopistele lumi, hiekka ja irtolika ulkojalkineista ennen sisälle tulemistä.
- Riisu ulkojalkineet sisään tullessasi ja vie ne niille osoitettuun paikkaan.
- Laita roskat niille tarkoitettuihin jäteastioihin ja palauta käyttämäsi koulun tavarat käytön jälkeen paikoilleen.
- Koulun käytävillä kuljetaan kävellen.
- Osallistu kouluruokailuun ja pyri kokoamaan itsellesi monipuolinen ateria.
- Ruokailussa noudata hyviä ruokailutapoja ja henkilökunnan antamia ohjeita. Keskustele siten, ettei äänenkäyttösi häiritse muiden ruokailua.
- Ruokailussa ja yhteisissä juhlatilaisuuksissa on hyvän tavan mukaista riisua ulkokäyttöön tarkoitettu päähine. Suositus ei koske uskonnollisista, terveydellisistä tai muista perustelluista syistä käytettävää päähinettä.
- Kerro henkilökunnalle havaitsemastasi vahingosta, sotkusta tai turvallisuutta vaarantavasta viasta

8.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

Epäasiallinen käyttäytyminen

- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa tapahtuneesta.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Jos oppilas käyttäytyy toistuvasti epäasiallisesti, pidetään oppilaalle kasvatuskeskustelu. Oppilaalle voidaan myös määrätä jälki-istunto.
- Epäasiallisesti käyttäytyvä oppilas voidaan tarvittaessa määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta.
- Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.
- Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

9. Koulun tai toisen oppilaan omaisuuden vahingoittaminen tai sotkeminen

Oppilaan tulee huolehtia omista sekä yhteisistä tavaroista ohjeiden mukaisesti. Toisen tavaroihin koskeminen ilman asianomaisen henkilön lupaa on kielletty. Oppilaan tulee ilmoittaa aiheutuneesta vahingosta koulun henkilökunnalle. Oppilaan tulee osaltaan huolehtia, että kouluympäristö pysyy siistinä ja viihtyisenä.

9.1. Koulun toimintaohje

- Oppilaan tulee huolehtia omista ja yhteisistä tavaroista sekä käyttää koulun omaisuutta ja tiloja annettujen ohjeiden ja niiden käyttötarkoituksen mukaisesti. Oppilas ei saa koskea toisen tavaroihin ilman tämän lupaa.
- Oppilaan tulee ilmoittaa aiheutuneesta vahingosta koulun henkilökunnalle mahdollisimman pian. Oppilaan tulee osaltaan huolehtia siitä, että kouluympäristö pysyy siistinä ja viihtyisenä.
- Selvittelyä vaativissa tilanteissa osallisille on annettava aito mahdollisuus kertoa näkemyksensä. Tarvittaessa voidaan käyttää pedagogista keskustelua tai sovittelua. Järjestyssäännön rikkomiseen puututaan tapauskohtaisesti Jyväskylän kaupungin perusopetuksen kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman mukaisesti. Toimenpidettä arvioitaessa otetaan huomioon teon laatu ja toistuvuus sekä oppilaan ikä ja kehitystaso.
- Oppilas voidaan määrätä puhdistamaan tai järjestämään tahallaan tai huolimattomuuttaan likaamansa tai epäjärjestykseen saattamansa koulun omaisuus tai tila perusopetuslain mukaisin edellytyksin.
- Mahdollinen vahingonkorvausvastuu käsitellään erillään kasvatuksellisista ja kurinpidollisista toimista vahingonkorvauslain ja kaupungin ohjeiden mukaisesti. Koulu ei päätä yksipuolisesti toisen oppilaan omaisuutta koskevasta vahingonkorvauksesta.

9.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

Koulun tai toisen oppilaan omaisuuden vahingoittaminen tai sotkeminen

- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa tapahtuneesta.
- Oppilas määrätään puhdistamaan tai järjestämään sotkemansa tai epäjärjestykseen saattamansa koulun omaisuus tai tila.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan ja huoltajalle ilmoitetaan omaisuudelle aiheutuneesta vahingosta.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Jos oppilas on tahallaan rikkonut, vahingoittanut tai sotkenut omaisuutta, pidetään oppilaalle kasvatuskeskustelu. Oppilaalle voidaan myös määrätä jälki-istunto.
- Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.
- Tarvittaessa opetuksen järjestäjä ja huoltaja sopivat vahingonkorvauksesta. Opetuksen järjestäjä voi nostaa vahingonkorvauskanteen tuomioistuimessa.
- Jos oppilas on aiheuttanut vahingon toisen oppilaan omaisuudelle, koulu voi ohjata oppilaat huoltajineen sopimaan keskenään vahingonkorvauksesta.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

10. Päihteet

Tupakkatuotteiden, nikotiinituotteiden, sähkösavukkeiden (vape), alkoholin, huumeiden tai muiden päihdyttävien aineiden hallussapito ja käyttö on kiellettyä.

10.1. Koulun toimintaohje

- Tupakkatuotteiden, nikotiinituotteiden, sähkösavukkeiden eli vapejen, alkoholin, huumausaineiden ja muiden päihdyttävien aineiden hallussapito ja käyttö on kouluaikana ja koulun järjestämässä toiminnassa kielletty.
- Väärinkäyttötilanteet selvitetään Jyväskylän kaupungin suunnitelman ja perusopetuslain mukaisesti. Oppilasta kuullaan mahdollisimman pikaisesti oppilaan ikä ja kehitystaso sekä tilanteen kokonaisuus huomioon ottaen.

10.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

Päihteet

- Opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa tupakkatuotteet, nikotiinituotteet, vape, alkoholi, huumeet tai muut päihdyttävät aineet haltuun oppilaalta.
- Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää huumaavien aineiden ja alkoholin haltuun ottamisen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus niiden haltuun ottamiseksi käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.
- Jos tupakkatuotteita, nikotiinituotteita tai vapea käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus niiden haltuun ottamiseksi käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.
- Opettaja tai rehtori voi tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan lokeron ja päällisin puolin hänen vaatteensa alkoholin ja huumaavien aineiden haltuun ottamiseksi, jos hallussapito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy luovuttamasta niitä tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. (Katso Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman luku 8 Menettelytavat: Esineiden tai aineiden haltuunotto ja Tavaroiden tarkastaminen)
- Jos oppilaan hallussa on huumeita tai muutoin asiaan liittyen tilanne on vakava, tehdään ilmoitus poliisille ja lastensuojeluun.
- Opettaja on yhteydessä huoltajaan, jos oppilaan hallusta löytyy tupakkatuotteita, nikotiinituotteita, vape, alkoholia tai muita huumaavia aineita.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Jos oppilaan hallussa on kouluaikana alkoholia, tupakkatuotteita, nikotiinituotteita, vape tai muita päihdyttäviä aineita tai oppilas käyttää niitä kouluaikana, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto. Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen voi tulla harkittavaksi.
- Jos oppilaan hallussa on kouluaikana huumaavia aineita tai oppilas käyttää niitä kouluaikana, ollaan yhteydessä poliisiin ja lastensuojeluviranomaiseen. Lisäksi oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu, jälki-istunto tai kirjallinen varoitus. Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpitokeinoista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpitokeino.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

11. Vaaralliset esineet ja aineet

Teräaseen tai muun vaarallisen esineen tai aineen tuominen kouluun on

11.1. Koulun toimintaohje

- Oppilas ei saa koulupäivän aikana pitää hallussaan esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on laissa kielletty, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta tai joka soveltuu erityisesti omaisuuden vahingoittamiseen ilman hyväksyttävää syytä. Koulun opetuksessa tai muussa koulun hyväksymässä toiminnassa tarvittavia työvälineitä käytetään ja säilytetään henkilökunnan ohjeiden mukaisesti.
- Jos oppilaalla havaitaan olevan vaarallinen tai kielletty esine tai aine, niin tilanteessa toimitaan Jyväskylän kaupungin vaarallisen esineen tai aineen poistosuunnitelman mukaisesti

11.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

Vaaralliset esineet ja aineet

- Akuuteissa tilanteissa, jos oppilas uhkaa teräaseella tai muulla vaarallisella esineellä tai aineella tai muutoin vakavissa tilanteissa, ollaan välittömästi yhteydessä poliisiin.
- Opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa teräase, kuten puukko tai muun vaarallinen esine tai aine haltuun oppilaalta.
- Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.
- Oppilaan fyysinen rajoittaminen, esimerkiksi kiinni pitämällä tai ottamalla pois vaarallinen esine tai aine, voi tulla viimesijaisena toimenpiteenä yksittäistapauksissa kyseeseen rikoslaissa säädettyä hätävarjeluna tai pakkotilassa sallittuna tekona. Tällöin kyse on oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta.
- Opettaja tai rehtori voi tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan lokeron ja päällisin puolin hänen vaatteensa, teräaseen, kuten puukon tai muun vaarallisen esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jos esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. (Katso Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman luku 8 Menettelytavat: Esineiden tai aineiden haltuunotto ja Tavaroiden tarkastaminen)
- Opettaja on aina yhteydessä huoltajaan, jos oppilaan hallusta löytyy teräase kuten puukko tai muita vaarallisia esineitä tai aineita.
- Tarvittaessa tehdään ilmoitus lastensuojeluun.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Jos oppilas tuo kouluun teräaseen, kuten puukon, tai muun vaarallisen esineen tai aineen, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto.
- Vakavassa yksittäisessä tilanteessa tai toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.
- Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätystä kurinpitokeinoista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpitokeino.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

12. Väkivalta ja kiusaaminen

Oppilaan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai

opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Jokainen oppilas on velvollinen ilmoittamaan havaitsemastaan väkivallasta, kiusaamisesta, häirinnästä tai syrjinnästä koulun henkilökuntaan kuuluvalla aikuiselle.

12.1. Koulun toimintaohje

Oppilaan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Jokainen oppilas on velvollinen ilmoittamaan havaitsemastaan väkivallasta, kiusaamisesta, häirinnästä tai syrjinnästä koulun henkilökuntaan kuuluvalla aikuiselle.

Koulukohtainen toimintaohje

- Koulussamme ehkäistään väkivaltaa, kiusaamista, häirintää ja syrjintää sekä puututaan niihin Jyväskylän perusopetuksen VKHS-toimintamallin mukaisesti.
- Koulumme toimintaperiaatteena on toisten fyysisen ja psyykkisen koskemattomuuden kunnioittaminen. Toista ei vahingoiteta, uhata, halvenneta eikä nöyryytetä sanoin, teoin tai digitaalisissa ympäristöissä.
- Kiellettyä käyttäytymistä ovat esimerkiksi nimittely, haukkuminen, ivaaminen, tarkoituksellinen nöyryyttäminen tai nolaaminen, uhkailu, kiristäminen, töniminen, potkiminen, läpsiminen ja lyöminen. Kiellettyä on myös toisen uhkaava tai halventava huutaminen, ryhmän ulkopuolelle sulkeminen sekä loukkaavien viestien, kuvien, videoiden tai tietojen levittäminen.
- Myös muu toisen fyysistä tai psyykkistä koskemattomuutta, ihmisarvoa tai turvallisuutta loukkaava käyttäytyminen on kiellettyä. Loukkaavaksi tai turvattomaksi koettu tilanne ilmoitetaan aikuiselle ja selvitetään osapuolia kuullen.
- Asiasta voi kertoa kenelle tahansa koulun aikuiselle. Kiireellisessä vaaratilanteessa oppilas hakee heti lähimmän aikuisen apuun. Tilanteet selvitetään VKHS-toimintamallin mukaisesti.

Toistuviin väärinkäytöksiin puututaan Jyväskylän kaupungin poissaolomallin sekä kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman mukaisesti.

12.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet

Väkivalta ja kiusaaminen

- Akuuteissa väkivaltatilanteissa ollaan välittömästi yhteydessä poliisiin.
- Väkivaltaisesti käyttäytyvä oppilas voidaan tarvittaessa määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta.
- Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.
- Oppilaan fyysinen rajoittaminen, esimerkiksi kiinni pitämällä, voi tulla viimesijaisena toimenpiteenä yksittäistapauksissa kyseeseen rikoslaissa säädettyä hätävarjeluna tai pakkotilassa sallittuna tekona. Tällöin kyse on oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta.
- Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.
- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa kiusaamisesta ja väkivallasta ja selvittää tapahtunutta.
- Opettaja on aina yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Väkivallasta, kuten lyömisestä, potkimisesta, tönimisestä tai nimittelystä ja kiusaamisesta, määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto.
- Vakavasta yksittäisestä teosta tai toistuvista teoista, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, oppilaalle määrätään kirjallinen varoitus.
- Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpidollisista toimista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpidollinen toimi.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

13. Menettelytavat

Järjestyssääntöjen vastaiseen toimintaan voidaan koululla puuttua kasvatuksellisilla toimilla, kurinpidollisilla toimilla tai erilaisilla turvaamistoimenpiteillä. Näistä on ohjeistettu tarkemmin

Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelmassa. Koulukohtaiset tarkennukset menettelytapoihin kirjataan järjestyssääntöjen koulukohtaisiin toimintaohjeisiin.

[Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma](#)

13.1. Kasvatuskeskustelujen käytännön järjestelyt

Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma:

Kasvatuskeskustelu

- *Oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.*
- *Kasvatuskeskustelun määrää opettaja tai rehtori.*
- *Huoltajalle varataan tarvittaessa mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun.*
- *Kasvatuskeskustelusta ilmoitetaan huoltajalle.*
- *Kasvatuskeskustelu kirjataan.*
- *Kasvatuskeskustelujen käytännön järjestelyistä määrätään järjestyssääntöjen koulukohtaisissa toimintaohjeissa.*

Koulun toimintaohje:

1. Kasvatuskeskustelun määrää koulun opettaja tai rehtori. Keskustelu järjestetään mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen rauhallisessa tilassa, koulupäivän aikana tai tarvittaessa sen ulkopuolella. Keskustelu voidaan toteuttaa yhdessä tai useammassa osassa, kuitenkin yhteensä enintään kahden tunnin ajan.
2. Keskustelussa yksilöidään teko tai laiminlyönti, kuullaan oppilaan näkemys ja selvitetään tilanteen syitä, seurauksia sekä keinoja käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi.
3. Keskustelun määrännyt opettaja tai rehtori vastaa siitä, että huoltajalle ilmoitetaan kasvatuskeskustelusta. Jos huoltajan osallistuminen arvioidaan tarpeelliseksi, hänelle tarjotaan tosiasiallinen mahdollisuus osallistua keskusteluun tai sen osaan.
4. Kasvatuskeskustelu kirjataan kaupungin käyttämään oppilastietojärjestelmään. Kirjauksesta ilmenevät vähintään tapahtuma tai laiminlyönti, keskustelun ajankohta ja kesto, oppilaan näkemys, keskusteluun osallistuneet henkilöt, sovitut jatkotoimet sekä huoltajalle ilmoittamisen ajankohta ja tapa.
5. Keskustelun määrännyt henkilö vastaa sovittujen jatkotoimien seurannasta tai sopii seurannasta oppilaan luokanopettajan, luokanohjaajan tai muun vastuuhenkilön kanssa.

13.2. Siivousvelvoitteen käytännön järjestelyt

Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma:

Siivousvelvoite

- *Oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.*
- *Siivousvelvoitteen päättää opettaja tai rehtori.*
- *Jos oppilaalle määrätään siivousvelvoite ja tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä ilmoitetaan huoltajalle.*

Koulun toimintaohje:

1. Siivousvelvoitteen määrää opettaja tai rehtori vain silloin, kun tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä ja oppilas on tahallaan tai huolimattomuudellaan liannut tai saattanut epäjärjestykseen koulun omaisuutta tai tilaa.
2. Ennen velvoitteen määräämistä oppilaan kanssa keskustellaan tapahtuneesta ja hänelle annetaan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä.
3. Tehtävä rajataan oppilaan itse aiheuttaman jäljen puhdistamiseen tai epäjärjestyksen korjaamiseen. Tehtävän tulee olla oppilaan ikään ja kehitystasoon nähden turvallinen ja kohtuullinen, sitä valvotaan koko ajan ja sen kesto voi olla enintään kaksi tuntia.
4. Oppilas ei saa siivousvelvoitteen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Jos tehtävä suoritetaan työpäivän ulkopuolella, huoltajalle ilmoitetaan ennen toteuttamista.
5. Vaarallisia aineita, rikkoutunutta lasia, biologista jätettä, raskaita tehtäviä tai erityisosaamista edellyttävää puhdistamista ei anneta oppilaan tehtäväksi.
6. Siivousvelvoitteen määrännyt opettaja tai rehtori kirjaa koulun käytäntönä tapahtuman, oppilaan näkemyksen, tehtävän sisällön, ajankohdan, keston, valvojan ja huoltajailmoituksen. Kirjaaminen tehdään, vaikka laissa ei siivousvelvoitteen kohdalla ole erillistä vastaavaa kirjauslausetta kuin kasvatustieteiden tutkimus- ja kurinpitotoimissa.
7. Siivousvelvoitteen suorittaminen otetaan huomioon harkittaessa muuta samaan tekoon liittyvää kurinpidollista toimenpidettä

13.3. Jälki-istuntojen käytännön järjestelyt

Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma:

Jälki-istunto

- *Oppilasta kuullaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.*
- *Jälki-istunnon määrää opettaja tai rehtori.*
- *Jälki-istunnosta ilmoitetaan huoltajalle.*
- *Jälki-istunto kirjataan.*
- *Jälki-istuntojen käytännön järjestelyistä määrätään järjestyssääntöjen koulukohtaisissa toimintaohjeissa.*

Koulun toimintaohje:

1. Jälki-istunnon määrää opettaja tai rehtori. Ennen määräämistä teko tai laiminlyönti yksilöidään, oppilasta kuullaan ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys.
2. Jälki-istunto järjestetään koulun lukuvuosittain ilmoittamina keskitettyinä ajankohtina ja tarkoitukseen sopivassa valvotussa tilassa. Tarvittaessa voidaan sopia muu ajankohta, jos keskitetty ajankohta ei ole mahdollinen.
3. Jälki-istunto saa kestää enintään kaksi tuntia eikä sitä saa järjestää opetuksen tai muun koulun toimintasuunnitelman mukaisen toiminnan aikana.
4. Jälki-istunnossa oppilas voidaan velvoittaa istumaan hiljaa tai tekemään kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, tekoon nähden oikeasuhtaisia ja ikätasolle sopivia kirjallisia tai suullisia tehtäviä. Jälki-istuntoa ei toteuteta työraugaistuksena.
5. Määrännyt opettaja tai rehtori ilmoittaa jälki-istunnosta huoltajalle ennen sen toimeenpanoa ja kirjaa jälki-istunnon oppilastietojärjestelmään.
6. Kirjauksesta ilmenevät teko tai laiminlyönti, oppilaan kuuleminen ja antama selvitys, muu hankittu selvitys, määrääjä, kesto, suoritusajankohta, huoltajailmoitus ja toteutuminen.
7. Keskitetyn jälki-istunnon valvoja kuittaa toteutumisen. Jos oppilas ei saavu, valvoja ilmoittaa asiasta määränneelle opettajalle ja rehtorille; uusi toimenpide harkitaan erikseen eikä seuraamus synny automaattisesti.
8. Huoltajan suostumus ei ole jälki-istunnon edellytys, mutta huoltajalle on ilmoitettava toimenpiteestä

13.4. Turvaamistoimenpiteiden käytännön järjestelyt

Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma:

Oppilaan määrääminen poistumaan

- *Oppilaan määrää poistumaan opettaja tai rehtori.*
- *Oppilaalle järjestetään tämän ikä ja kehitystaso huomioon ottaen riittävä valvonta.*
- *Oppilaan määräämisestä poistumaan ilmoitetaan huoltajalle.*
- *Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhoolto.*
- *Oppilaan määrääminen poistumaan kirjataan.*

Oppilaan poistaminen luokasta tai tilasta

- *Oppilaan voi poistaa luokasta tai tilasta opettaja tai rehtori.*
- *Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on yhdessä ja erikseen oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.*
- *Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.*
- *Oppilaan poistamisesta luokasta tai tilasta ilmoitetaan huoltajalle.*
- *Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhoolto.*
- *Luokasta tai tilasta poistaminen kirjataan.*

Opetukseen osallistumisen epääminen

- *Opetuksen epäämisestä päättää rehtori.*
- *Opetuksen epäämisestä ilmoitetaan huoltajalle ja tarvittaessa lastensuojeluun.*
- *Oppilas ohjataan valvotusti pois koulualueelta.*
- *Epäämisen aikana oppilaalle järjestetään mahdollisuus keskustella opiskeluhoollon psykologin tai kuraattorin kanssa.*
- *Oppilaan tarvitsema tuki opetuksen epäämistilanteissa epäämisen aikana ja opetukseen palatessa suunnitellaan tarvittaessa yhteistyössä opiskeluhoollon kanssa.*
- *Opetuksen epääminen kirjataan.*

Esineiden tai aineiden haltuunotto

- *Rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.*
- *Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.*
- *Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.*
- *Esineiden ja aineiden haltuun ottamisesta ilmoitetaan huoltajalle.*

- *Oppilaalta haltuun otettu häiritsevä esine tai aine luovutetaan oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine luovutetaan oppilaalle työpäivän päättyessä.*
- *Oppilaalta haltuun otettu tupakkatuote, alkoholi, teräase tai muu vaarallinen esine tai aine luovutetaan huoltajalle mahdollisimman pian.*
- *Vaaralliset esineet ja aineet, joita huoltajalla ei ole oikeutta pitää hallussa, luovutetaan poliisille. Huumeet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet luovutetaan aina välittömästi poliisille.*
- *Ennen luovuttamista esine tai aine säilytetään lukitussa tilassa.*
- *Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa nouda esinettä tai ainetta, se hävitetään.*
- *Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen kirjataan.*

Tavaroiden tarkastaminen

- *Rehtorilla tai opettajalla on oikeus tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä.*
- *Oppilaalle ilmoitetaan tarkastuksen syy.*
- *Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.*
- *Tavaroiden tarkastaminen on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteellä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta.*
- *Tavaroiden tarkastamisesta ilmoitetaan huoltajalle.*
- *Tavaroiden tarkastaminen kirjataan.*

Koulun toimintaohje:

1. Henkilökuntaan kuuluva ilmoittaa turvaamistoimenpiteen tarpeesta viipymättä opettajalle tai rehtorille. Laissa säädettyä toimivaltaa käyttävät vain opettaja ja rehtori; opetuksen epäämisestä päättää aina rehtori.
2. Oppilaan poistumismääräyksen tai poistamisen jälkeen oppilaalle järjestetään hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukainen jatkuva valvonta sekä tarvittava opiskeluhuolto. Huoltajalle ilmoitetaan ja toimenpide kirjataan.
3. Jos poistamisessa käytetään välttämättömiä voimakeinoja, niitä saa käyttää vain opettaja tai rehtori, voimankäyttövälineitä ei käytetä ja tapahtumasta laaditaan erillinen kirjallinen selvitys opetuksen järjestäjälle.
4. Opetukseen osallistumisen epäämisestä päättää rehtori lain mukaisten turvallisuus- tai kohtuuttoman häiriön edellytysten täytyessä. Oppilas pidetään valvottuna siihen asti, kunnes hän siirtyy turvallisesti huoltajan vastuulle tai poistuu koululta huoltajan kanssa sovitulla turvallisella tavalla.
5. Epäämisestä ilmoitetaan huoltajalle ja tarvittaessa sosiaalihuollon toimeenpanosta vastaavalle viranomaiselle kaupungin ajantasaisen toimintamallin mukaisesti. Epääminen ja sen perusteet kirjataan kaupungin käyttämälle lomakkeelle. Oppilaalle laaditaan opetukseen palaamisen tukemiseksi suunnitelma, jossa määritellään opetus, valvonta, opiskeluhuolto, muu tarvittava tuki, vastuuhenkilöt ja seuranta.

6. Haltuunotossa oppilasta pyydetään ensisijaisesti luovuttamaan esine tai aine. Haltuunoton suorittaa opettaja tai rehtori. Haltuunotto kirjataan, huoltajalle ilmoitetaan mahdollisimman pian ja esine säilytetään rehtorin osoittamassa lukitus tilassa.
7. Häiritsevä esine palautetaan lain ja kaupungin suunnitelman mukaisesti oppitunnin, tilaisuuden tai viimeistään työpäivän päättyessä. Kielletty tai vaarallinen esine luovutetaan huoltajalle tai, jos hallussapito ei ole sallittua, poliisille. Luovuttaminen ja mahdollinen todisteellinen hävittäminen kirjataan.
8. Tavaroiden tarkastuksen tekee opettaja tai rehtori vain lain edellytysten täytyessä. Oppilaalle ilmoitetaan syy; tarkastaja on oppilaan kanssa samaa sukupuolta ja mukana on toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyytämä koulun henkilökuntaan kuuluva henkilö otetaan mukaan, jos hän on saatavilla. Poikkeaminen on sallittua vain kiireellisessä, turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämättömässä tilanteessa.
9. Tarkastus tehdään rauhallisessa tilassa hienotunteisesti ja mahdollisimman vähän oppilaan yksityisyyteen puuttuen. Vaatteita voidaan tarkastaa vain päällisin puolin. Tarkastuksesta ilmoitetaan huoltajalle mahdollisimman pian ja se kirjataan.
10. Kaikista poistamisista, opetuksen epäämisistä, vaarallisten esineiden haltuunotoista, tarkastuksista ja voimakeinojen käytöstä ilmoitetaan viipymättä rehtorille. Akuutissa vaarassa toimitaan koulun kriisi- ja turvallisuusohjeiden mukaisesti ja ollaan tarvittaessa välittömästi yhteydessä hätäkeskukseen tai poliisiin